

De erkenning als beroepsorganisatie

In deze brochure leggen we u uit wat het belang is van een erkenning als beroepsorganisatie en welke procedure u moet volgen om die erkenning te krijgen.

Hieronder vindt u in het kort het antwoord op een aantal concrete vragen met betrekking tot die erkenning.

1. Voordelen van een erkenning

De voordelen van een erkenning zijn de volgende:

1. **Representativiteit:** zowel voor de eigen en potentiële leden als voor privé- en publieke gesprekspartners, is de erkenning als beroepsorganisatie een bewijs van representativiteit en effectieve werking van de organisatie.
2. **Deelnemen aan de werkzaamheden van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO (HRZKMO):** erkende beroepsorganisaties maken deel uit van de HRZKMO, het officiële overleg- en adviesorgaan van de federale overheid. De HRZKMO telt ongeveer 170 beroepsorganisaties en nog een aantal interprofessionele organisaties die meerdere beroepen of beroepssectoren vertegenwoordigen. Samen vertegenwoordigen zij zowel de handels-, nijverheids- en ambachtsberoepen als de vrije en intellectuele beroepen.
3. **Vertegenwoordiging:** een erkende beroepsorganisatie moet twee vertegenwoordigers aanduiden voor de sectorcommissie binnen de Hoge Raad waaraan de beroepsorganisatie na erkenning wordt toegewezen. Vanuit hun positie in die sectorcommissie kunnen de vertegenwoordigers verkozen worden in andere organen van de Hoge Raad. Deze vertegenwoordiging laat haar toe:
 - a. betrokken te zijn bij alle werkzaamheden van de Hoge Raad die haar beroepssector aanbelangen;
 - b. problemen binnen het kader van de Hoge Raad aan te kaarten;
 - c. invloed te hebben op de adviezen van de Hoge Raad;
 - d. zijn stem te laten horen op het federale beleidsniveau.

Wanneer de overheid rechtstreeks in contact wil treden met een beroepsorganisatie, zal zij in de eerste plaats de organisaties van de HRZKMO aanspreken, gelet op hun gewaarborgde representativiteit. De erkenning kan ook een voorwaarde zijn om als organisatie in bepaalde commissies of raden te zetelen.

4. **Bescherming titels:** de titels verbonden aan de mandaten of functies bij de HRZKMO zijn beschermd. Een strafsanctie is voorzien tegen iedere persoon die een van deze titels gebruikt zonder er het recht toe te hebben.

2. De erkenningscriteria

De wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's en het uitvoeringsbesluit van 12 november 2015 heeft de erkenningscriteria en de procedure van erkenning gewijzigd. Dit zijn de nieuwe erkenningscriteria:

1. uitsluitend als doel hebben de vertegenwoordiging, bestudering, bescherming en bevordering van de professionele, economische, sociale en morele belangen van de zelfstandigen, kmo's en het ambachtswezen van een beroep of een groep van beroepen;
2. een ledenbestand hebben dat voor meer dan 50% bestaat uit zelfstandigen en kmo's uit het beroep of de beroepen die de beroepsorganisatie vertegenwoordigt;
3. rechtspersoonlijkheid genieten;
4. een vrij opgerichte en van de overheid onafhankelijke organisatie zijn;
5. voldoende representatief zijn voor de sector die zij vertegenwoordigt. Dat veronderstelt dat:
 - a. ze in ten minste vijf zones leden heeft (namelijk een van de tien provincies of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest);
 - b. de leden die rechtstreeks bij de beroepsorganisatie aansluiten, minstens 25 euro lidgeld per jaar betalen. Deze bijdrage mag niet worden ontvangen door een instelling belast met een wettelijke opdracht in het kader van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Zij mag niet worden samengevoegd met enig ander bedrag dat het lid voor andere prestaties zou moeten betalen;
 - c. zij zelf of via een andere organisatie over een administratieve structuur beschikt om alle opdrachten uit te voeren;
 - d. zij op de datum van indiening van de erkenningsaanvraag sinds minstens een jaar actief het doel nastreeft ofwel dat ze ontstaan is uit de samenvoeging van beroepsorganisaties waarvan minstens één aan deze voorwaarde voldoet;
 - e. zij op de datum van indiening van de erkenningsaanvraag sinds minstens een jaar rechtspersoonlijkheid heeft ofwel dat ze ontstaan is uit de samenvoeging van beroepsorganisaties waarvan minstens één voldoet aan deze voorwaarde;
 - f. zij zelf of via een daartoe gemachtigde tussenpersoon sinds minstens een jaar een periodieke publicatie onder haar leden verspreidt die minstens 4 nummers per jaar telt en waarbij elk nummer meerdere onderwerpen met betrekking tot het beroep dat of de beroepen die ze vertegenwoordigt behandelt, ofwel ontstaan is uit de samenvoeging van beroepsorganisaties waarvan minstens één aan deze voorwaarde voldoet.

3. Procedure voor erkenning

Vooraleer de erkenning aan te vragen, moet u een vergadering houden van het beheersorgaan van uw organisatie waarin u twee vertegenwoordigers aanduidt voor één van de sectorcommissies van de Hoge Raad. Die vertegenwoordigers:

1. behoren tot de leden van de beroepsorganisatie die het beroep uitoefenen die de organisatie vertegenwoordigt of tot de personen die werken voor de organisatie;
2. en geen deel uitmaken van de wetgevende vergaderingen;

3. slechts één erkende beroepsorganisatie vertegenwoordigen.

De beroepsorganisatie moet haar aanvraag indienen met het standaardformulier "Aanvraag erkenning als beroepsorganisatie". Een tweetalige organisatie mag kiezen of ze het formulier in het Nederlands of Frans invult.

Het formulier staat op de website van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (www.economie.fgov.be).

U kan de aanvraag indienen op drie manieren:

1. stuur het dossier aangetekend naar de dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving bij de FOD Economie (zie het adres onderaan) ;
2. geef het dossier tegen ontvangstbevestiging af bij de dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving bij de FOD Economie;
3. stuur een gescande versie van het dossier via mail kmopme-org@economie.fgov.be .

De aanvraag moet alle bijlagen bevatten. Een van de bijlagen is de ledenlijst. De nieuwe wetgeving legt een aantal voorwaarden op voor het formaat en de inhoud van de ledenlijst.

De ledenlijst bevat:

1. de leden die rechtstreeks aangesloten zijn bij de beroepsorganisatie die de erkenning aanvraagt, m.a.w. de leden die hun bijdrage rechtstreeks aan de organisatie betalen;
2. de leden die onrechtstreeks aangesloten zijn bij de beroepsorganisatie die de erkenning aanvraagt, m.a.w. de leden die hun bijdrage betalen aan een beroepsorganisatie die aangesloten is bij de organisatie die de erkenning aanvraagt.

De lijst vermeldt voor elk lid:

1. zijn naam (of de maatschappelijke naam als het om een rechtspersoon gaat);
2. zijn voornaam als het om een natuurlijke persoon gaat;
3. zijn adres als het om een particulier gaat;
4. zijn ondernemingsnummer als een inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen verplicht is en hij een zelfstandige of KMO is;
5. voor de onrechtstreeks aangesloten leden: het ondernemingsnummer van de beroepsorganisatie waarbij het lid rechtstreeks aangesloten is of indien deze organisatie geen ondernemingsnummer moet hebben, de naam van de aangesloten organisatie.

De organisatie moet het formaat van de FOD Economie gebruiken. Zo kan de FOD Economie:

1. de noodzakelijke controles uitvoeren;
2. garanderen dat de erkende organisaties de meest representatieve zijn voor de zelfstandigen en de kmo's;
3. dubbeltellingen van het aantal leden vermijden.

Elke beroepsorganisatie kan op eender welk moment een aanvraag tot erkenning indienen, behalve tijdens het jaar van de hernieuwing van de HRZKMO. Tijdens het jaar van de hernieuwing

kan de organisatie enkel een aanvraag indienen tijdens de inschrijvingsperiode. De eerstvolgende inschrijvingsperiode loopt van 1 januari 2016 tot en met 1 maart 2016. De Minister bevoegd voor Middenstand beslist over de aanvragen. Afhankelijk van het moment waarop de beroepsorganisatie haar aanvraag indient, gelden er andere termijnen voor de procedure:

1. Wanneer de organisatie haar verzoekschrift indient van 1 januari 2016 tot en met 1 maart 2016 (inschrijvingsperiode), deelt de Minister vóór 15 juni 2016 zijn bezwaren mee als hij er heeft.
2. De beroepsorganisatie heeft dan 45 dagen om te antwoorden, ofwel met een aangetekende brief, ofwel via mail ofwel tegen afgiftebewijs bij de dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving bij de FOD Economie.
3. De Minister neemt dan uiterlijk op 15 september 2016 een beslissing.

Buiten het hernieuwingsjaar kan een beroepsorganisatie op elk moment een erkenning aanvragen. Als de Minister dan oordeelt dat de beroepsorganisatie niet aan alle erkenningsvoorwaarden voldoet, deelt hij zijn bezwaren aangetekend mee. Hij neemt maar een beslissing na een termijn van één maand, te rekenen vanaf de datum van de aangetekende brief.

4. Na de erkenning

Als de organisatie een erkenning krijgt,

- krijgt ze een bevestiging van de erkenning. Die bevestiging vermeldt voor welke sectorcommissie de vertegenwoordiging geldt;
- vraagt de Hoge Raad de vertegenwoordigers een informatieformulier in te vullen;
- nodigt de Hoge Raad de vertegenwoordigers uit op de vergaderingen van de sectorcommissie waarin de organisatie vertegenwoordigd is. Bij een erkenning aangevraagd van 1 januari tot en met 1 maart 2016, is de eerste vergadering van de sectorcommissie de installatievergadering die tijdens de tweede helft van oktober 2016 plaatsvindt. Die vergadering kiest een voorzitter, ondervoorzitter, plaatsvervangend voorzitter en plaatsvervangend ondervoorzitter die in die hoedanigheid ook lid of plaatsvervangend lid van de Hoge Raad zelf worden;
- moet de organisatie er op toezien dat ze altijd twee actieve vertegenwoordigers heeft;
- moet de organisatie ontslagnemende en overleden vertegenwoordigers vervangen;
- moet de organisatie alle wijzigingen in de gegevens die zij heeft doorgegeven (benaming, voorzitterschap, naam secretaris, contactgegevens, ...) melden aan de Hoge Raad. Tijdens het hernieuwingsjaar kunnen de beroepsorganisaties hun vertegenwoordigers niet meer wijzigen vanaf 15 september;
- moeten de vertegenwoordigers alle wijzigingen in hun contactgegevens melden aan de Hoge Raad.

5. Wetgeving

1. wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's (B.S. 10/06/2014)
2. koninklijk besluit van 12 november 2015 tot uitvoering van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's (B.S. 4/12/2015)

6. Contactpersoon

Marita Windmolders, Attaché

mail: kmopme-org@economie.fgov.be

tel. 02/277 81 21

fax 02/277 98 86

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Algemeen Directie K.M.O.-beleid

Dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving

North Gate, 4e verdieping

Koning Albert II-laan 16

1000 Brussel